

روز جهانی محصلان "روز مبارزه برای آزادی و دموکراسی"

امروز هفدهم ماه نوامبر سال 2023 هشتاد و چهار سال از روزی میگذرد که در سال 1939 در جمهوری چک بعد از سرکوب جنبش اعتراضی محصلان به نام روز محصلان یاد شد و سپس جمهوری های چک و سلواکی کشورهایی اند که روز محصلان را رسماً به عنوان یک تعطیل برگزار می نمایند، اما در اکثر کشور های حامی دموکراسی و آزادی از این روز تجلیل میشود. چنانچه در دوره جمهوریت گذشته افغانستان نیز از این روز در موسسات تعلیمی و تحصیلی یاد میشد. به نقل از صفحه روز های سال Days of the Year امسال این روز تحت عنوان آتی برگزار میشود: { در رویداد های محصلی شرکت کنید، با محصلان دیگر صحبت کنید و به شکل دهی آینده تعلیم و تربیه در جهان بالقوه کمک کنید }

نگاهی به تاریخچه مختصر روز جهانی محصلان

ماجرای روز جهانی محصل دقیقاً از آنجا آغاز شد که ژان اوپلتال محصل 24 ساله فاکولته دوا سازی یا فارمسی پوهنتون چارلز پراگ در راه پیمایی ضد نازیسم محصلان در 28 اکتوبر 1339 توسط نیروهای نظامی به شدت مجروح شد و پس از گذشت دو هفته بر اثر جراحات وارده در 11 نوامبر جان باخت. مراسم خاکسپاری وی که در 15 نوامبر برگزار شد، خود به تظاهرات ضد فاشیستی دیگری بدل شد. به همین خاطر کنستانتین نورات نماینده نازی ها در پراگ برای پایان دادن به این تظاهرات دستور حمله به لیلیه محصلان و بازداشت رهبران آنها را صادر کرد. نظامیان با حمله به لیلیه محصلان 1200 محصل را بازداشت و به زندان نازی ها منتقل کرد. 9 نفر از رهبران محصلان را نیز بلافاصله اعدام کردند.

این گونه شد که روز 17 نوامبر در تاریخ جهان به عنوان روز جهانی محصل نام گرفت. روزی که در آن محصلان بی گناه بدست نیروهای نازی به خاک و خون کشیده شدند.

محصلان سراسر جهان پس از این واقعه در گردهمایی خویش در مجمع جهانی محصلان در سال 1941 در لندن این روز را به عنوان روز جهانی محصل نام نهادند و از آن روز هر سال، در اعتراض

به خشونت علیه محصلان در پوهنتون های بیشتر کشورهای جهان مراسمی برپا می شود. البته این روز در بسیاری از کشورها که خود حکومتی خودکامه و دیکتاتورگونه دارند به رسمیت شناخته نشده است و هرگونه رفتاری در این راستا بشدت سرکوب می شود. در برخی کشورها موازی با این روز و به نوعی تقابل با آن، روز دیگری را به عنوان روز دانشجو اعلام کرده اند تا آن را براساس اهداف و ارزش های خود تطبیق دهند.

آرمغان روز محصلان برای جمهوری چک

حرکت 17 نوامبر 1989 محصلان در پراگ منجر به شکل گیری انقلاب مخملین پراگ و سرنگونی حزب حاکم سوسیالیست شد، به همین دلیل 17 نوامبر در چک روز آزادی و دموکراسی نام گرفته است. در اکثر کشورها جنبش های مشابه محصلان مانند جنبش سوم عقرب 1343 مطابق 1964 محصلان و شاگردان در افغانستان صورت گرفته است. که شیرازه نظام ها را تغییر داده ویا راه را برای تحول مساعد ساخته است. این نکته نشان می دهد که محصلان همواره بیشترین تاثیرگذاری را نیز در هدایت و شدت این جریانات داشته اند.

اروپا وسایر نقاط جهان

هفته نوامبر امروز بیشتر روزی برای بزرگداشت و وسیله یی برای فعالیت محصلی است. در این روز ، برجسته ترین سازمان ها و اتحادیه های محصلان در اروپا و دیگر قاره ها از طریق فعالیت های مختلف ، همیشه با هدف بهبود تحصیلات عالی آگاهی از حقوق و نیازهای دانشجویان را افزایش می دهند.

در افغانستان

اما بادرغ که در افغانستان امروزی وضعیت دگر گون بوده همه چیز از پشت پنجره رویاهایش تغییر کرده، امیدها رخت بسته اند، هدفها نیست شده اند، انگیزه با یأس جا بدل کرده، خوشی ها پرواز کرده و غم و حرمان دوری از تحصیل گلیمش را پهن تر گسترانیده است. در حال حاضر دختران بالاتر از صنف ششم نمی توانند به مکتب بروند. در پوهنتون ها شیوه های تحصیلی طالبان مانند: تفکیک جنسیتی و مقرارت سخت بر دختران در پوهنتون ها، تغییر و تعدیل عقبگرایانه ودین زده نصاب تعلیمی، در حال تطبیق است و محدودیت هایی علیه دانشجویان دختر وضع شده است. که این همه منتج به فرار مغزها وهم انصراف از تحصیلات عالی شده است. به امید روزی که عقل سلیم بر شئون حیات تعلیمی و تحصیلی افغانستان مستولی گردد.

با حرمت

منابع:

- صفحه سکالرشپ (بورس تحصیلی) برای افغانستان
- International Students' Day - صفحه روز جهانی محصلان
- Days of the year یا روز های سال